

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/48/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0021200201
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:0021200201.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom v C., D. XXX/XX, zastúpeného JUDr. Radoslavom Sotákom, advokátom, so sídlom v Michalovciach, Námestie Slobody 7, proti žalovanej: C. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom v C., D. XXX/XX, zastúpenej MG LEGAL s.r.o., so sídlom v Košiciach, Hlavná 6, IČO: 53 549 996, o vrátenie daru, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 22. novembra 2021 sp. zn. 25C/2/2021

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 22. novembra 2021 č.k. 25C/2/2021-127.

Žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

Okresný súd Michalovce (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 22. novembra 2021 č.k. 25C/2/2021-127 žalobu zamietol a vyslovil, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v pomere 100 %, o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, okres C., obec C., k.ú. C., a to parcely registra "C" č. 39 o výmere 574 m², druh pozemku záhrada, parcela registra "C" č. 40 o výmere 476 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie a rodinný dom súp. č. XXX, postavený na parcele reg. "C" č. 40.

Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že žalobca a žalovaná dňa 13.11.2020 uzavreli darovaciu zmluvu, predmetom ktorej bol bezodplatný prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vo výške 1, zapísaných na LV č. XXXX, okres C., obec C., k.ú. C., a to parcely registra "C" č. 39 o výmere 574 m², druh pozemku záhrada, parcela registra "C" č. 40 o výmere 476 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie a rodinný dom súp. č. XXX, postavený na parcele reg. "C" č. 40. Túto darovaciu zmluvu autorizoval JUDr. Radoslav Soták.

Právne vec posúdil podľa ust. § 628 ods. 1, § 630 a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca požiadal žalovanú o vrátenie daru, dal jej podpísať papiere ohľadne vrátenia daru, avšak z akých dôvodov, súd nemal preukázané, pretože táto listina

nebola súdu predložená. Súd teda vychádzal z dôvodov uvedených v žalobe, a to, že žalobca sa domáhal vrátenia daru z dôvodu hrubého porušenia dobrých mravov správaním sa žalovanej voči žalobcovi.

Žalobca v priebehu konania namietal relatívnu aj absolútnu neplatnosť právneho úkonu - darovacej zmluvy. Súd konštatoval, že mu nebol predložený žiaden dôkaz, z ktorého by vyplývala skutočnosť, že žalovaná žalobcovi sľúbila v prípade, ak jej daruje polovicu domu, že zoberie návrh na začatie konania o rozvod manželstva späť. Žalovaná nemala a nemá žiadnu zmluvnú ani zákonnú povinnosť vrátiť dar žalobcovi alebo vziať návrh na začatie konania o rozvod späť. Žalobca sa dobrovoľne, slobodne a vážne (čo vyplýva aj z toho, že túto zmluvu autorizoval advokát), rozhodol darovať dar žalovanej, svojej manželke počas rozvodového konania, a to, či by tým došlo k záchrane manželstva, teda či zoberie návrh na začatie konania o rozvod späť, bolo na slobodnom rozhodnutí žalovanej. Už pred spísaním darovacej zmluvy to bolo 50 na 50 a napriek tomu sa žalobca rozhodol darovať žalovanej polovicu domu. Súd uviedol, že mu nebol predložený žiaden dôkaz, z ktorého by explicitne vyplýval sľub žalovanej daný žalobcovi, že ak jej bude darovaná polovica domu, ona zoberie návrh na začatie konania o rozvod späť. Z dokazovania je zrejmé, že sa žalobca pokúsil týmto spôsobom zachrániť manželstvo, pričom späťvzatie návrhu na rozvod nebolo isté, nemal sľúbené a mohol v to len dúfať, avšak aj napriek tejto snahe žalobcu k rozvodu došlo. Čo sa týka absolútnej neplatnosti darovacej zmluvy, túto žalobca odvádzal z tvrdenia, že žalovaná bola k podpisu darovacej zmluvy donútená. Súd uviedol, že požiadavkou slobodného urobienia právneho úkonu sa vylučuje platnosť úkonu urobeného pod tlakom násillia, pod tlakom bezprávnej vyhrážky. Fyzické donútenie spočíva v nátlaku na vôľu konajúceho, ktorý vylučuje, aby sa jeho vôľa akokoľvek uplatnila, a teda namiesto jeho vôle sa dosadzuje vôľa donucujúceho. Násillie musí mať takú povahu a intenzitu by sa uplatnenie vôle donucovaného celkom vylúčilo a aby sa nahradila vôľa donucujúceho, pritom nezáleží, či násillie vychádza od druhého účastníka alebo od inej osoby, ani na tom, či v poslednom prípade druhý účastník o ňom vie alebo nie. Napokon medzi násillím a urobeným prejavom musí byť príčinná súvislosť, t.j. urobený prejav musí byť výsledkom násillia. Za týchto podmienok je právny úkon absolútne neplatný. Z vykonaného dokazovania, zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 04.10.2021 vyplynulo, že žalovaná uviedla, „ako uvádzam ja som tam nechcela ísť. Bola som tam donútená. Lebo som mu chcela vyjsť v ústrety, aby bol spokojný“. A na otázku, či ju žalobca donútil podpísať tu zmluvu, uviedla, že „určitým spôsobom áno“. Výklad uvedených vyjadrení žalovanej v zmysle, že uzavretie darovacej zmluvy nebolo urobené z jej strany slobodne a vážne, je podľa názoru nesprávny a účelový. Vyjadrenie žalovanej, že ju žalobca určitým spôsobom donútil podpísať zmluvu, je podľa názoru súdu potrebné vykladať vo vzájomných súvislostiach s vyjadreniami žalobcu uvedenými na pojednávaní a chápať tak, že žalovaná neiniciovala uzavretie tejto darovacej zmluvy, nevyzývala/ nesúrlila žalobcu, kedy už dôjde k uzavretiu tejto zmluvy, ale naopak on bol iniciátorom jej uzavretia a on priviedol/pritiahol žalovanú k advokátovi, aby túto zmluvu spísali a podpísali, avšak samotný podpis zmluvy, prečítanie jej obsahu, o čo sa jedná, bolo len na žalovanej, ktorá túto zmluvu aj slobodne, bez akéhokoľvek nátlaku, vedomá si následkov podpisu, podpísala. Napokon to nevyvrátil ani sám advokát, ktorý predmetnú darovaciu zmluvu autorizoval a svedčí o tom aj to, že sa žalovaná aktívne bráni predmetnej žalobe. Vzhľadom na uvedené súd zastával názor, že neboli naplnené predpoklady relatívnej ani absolútnej neplatnosti právneho úkonu a darovacia zmluva je platná.

K dôvodom uvádzaným žalobcom pre vrátenie daru, a to hrubé porušenie dobrých mravov súd uviedol, že nebolo v konaní preukázané, že žalovaná nadávala žalobcovi do kokotov, chujov a hajzlov, buzerantov, lisých debilov..... Tieto tvrdenia žalobcu mali potvrdzovať len výpovede svedkov E. a F. B.. Súd uviedol, že ide o synov žalobcu, ktorí tým, že žalobca daroval polovicu domu manželke, prišli o časť dedičstva, teda ich výpoveď mohla byť motivovaná aj týmto dôvodom. Súd uviedol, že sa mu javí nelogické, aby žalovaná používala takéto vulgárne nadávky voči žalobcovi v čase, keď podľa výpovede žalobcu vedela o tom, že sú synovia žalobcu v dome, avšak na zvukovej nahrávke, ktorú súd prehral, nie je počuť ani jedno takéto vulgárne slovo z úst žalovanej, pričom vtedy žalovaná nevedela o tom, že je nahrávaná. Preto súd výpovediam svedkov ohľadne toho, že počuli žalovanú hrubo vulgárne nadávať neveril a považoval ich výpovede za účelové.

K prehratiu zvukovej nahrávky žalovaná uviedla, že nevedela o tom, že je nahrávaná a opak súdu nebol preukázaný. To, že túto skutočnosť nenamietala žalovaná hneď pri alebo po prehratí nahrávky

súd uviedol, že žalovaná nie je právne vzdelaná a ona nevie, či na vyhotovenie takejto nahrávky zo strany žalobcu by bol potrebný jej súhlas. Súd uviedol, že to, či dôkaz je zákonný alebo nezákonný, je na posúdení súdu bez ohľadu na to, či strana sporu namieta, alebo nenamieta jeho nezákonnosť. Súd musí posúdiť, či stranou navrhnutý dôkaz je alebo nie je získaný zákonne a či ho vykoná alebo nie. Poukázal pritom na tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t.j. pravidlo, že neexistencia niečoho majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. Teda v danom spore bolo na žalobcovi, aby preukázal, že žalovanú informoval o tom, že ju nahráva, resp. nahráva ich rozhovory. Daná skutočnosť preukázaná nebola. Súd vyhodnotil danú nahrávku ako nezákonný dôkaz, pretože pri jeho získaní došlo k porušeniu zákona. Po citácii čl. 16 ods. 1,2 CSP konštatoval, že je možné výnimočne vykonať aj nezákonne získaný dôkaz, a to vtedy, ak je právo protistrany ústavne konformne posúdené ako v konkrétnom prípade silnejšie právo, než porušené právo toho, na koho úkor sa právo vykonáva – prejde teda testom proporcionality vzájomne kolidujúcich ústavných práv. Test proporcionality je trojstupňový a zahŕňa posúdenie vhodnosti, potrebnosti a primeranosti zásahu do práv protistrany. Čo sa týka vhodnosti súd zastáva názor, že v tomto konkrétnom prípade je zvuková nahrávka dôkazom spôsobilým na zistenie skutočností dôležitých pre toto konanie, pretože vykonanie takéhoto dôkazu vie poskytnúť relevantnú informáciu o tom, čo bolo predmetom určitého rozhovoru, ako rozhovor prebiehal, či v jeho rámci boli použité vulgarizmy, nadávky a akého rangu, prípadne, či došlo k nejakému násilliu a podobne. K otázke potrebnosti vykonania tohto dôkazu súd vychádzal z toho, že pokiaľ ide o preukazovanie nevhodného vulgárneho správania sa medzi osobami, ktoré sa deje často (väčšinou) vtedy, keď nie sú prítomné iné osoby, teda bez prítomnosti svedkov, je takáto nahrávka zvyčajne jediným dôkazom spôsobilým preukázať tvrdené skutočnosti. Čo sa týka primeranosti zásahu do práv dotknutého subjektu, ktorého práva boli porušené v procese získania nezákonného dôkazu súd vychádzal z toho, že v tomto konaní ide o to, že sa žalobca domáha vrátenia daru v hodnote niekoľko desiatok tisíc eur a táto nahrávka mala preukazovať, podľa názoru súdu najdôležitejšie dôvody, pre ktoré žalobca považuje správanie sa žalovanej za také, že je to hrubé porušenie dobrých mravov, a to vulgárne správanie sa žalovanej voči žalobcovi. Právo žalobcu na vrátenie daru značnej hodnoty z dôvodu hrubého urážlivého správania obdarovaného, od ktorého sa očakáva určitá miera vďačnosti (teda záujem na unesení dôkazného bremena, a teda na úspechu v spore žalobcu/darcu) je s prihliadnutím na okolnosti daného prípadu, keď darca a obdarovaná sú v rozvodovom konaní a obdarovaná sa prakticky ihneď po nadobudnutí daru značnej hodnoty mala začať voči darcovi správať vulgárne, hrubo v rozpore z dobrými mravmi, minimálne rovnaký, ak nie vyšší, ako záujem na ochrane práva porušeného získaním nezákonného dôkazu.

Z uvedených dôvodov súd vykonal dôkaz predloženým zvukovým záznamom a tento prehral na pojednávaní dňa 04.10.2021. Vykonaním tohto dôkazu súd nemal preukázané tvrdenia žalobcu, že mu žalovaná nadávala do kokotov, chujov, hajzlov. Z tejto nahrávky sú zrejme nadávky ako hovädo, debil, avšak tie súd nemôže považovať za také, ktoré by presahovali hranicu dobrých mravov, najmä vzhľadom na to, že medzi žalobcom a žalovanou v čase, keď mali nastať na strane žalovanej skutočnosti odôvodňujúce hrubé porušenie dobrých mravov, prebiehalo rozvodové konanie, kde je predpoklad, že vzťahy medzi partnermi nie sú úplne harmonické, sú narušené a pokiaľ ešte manželia žijú spolu v jednej domácnosti, pričom jeden sa chce rozvieť a druhý nie, tak možno s vysokou pravdepodobnosťou očakávať vznik hádok, konfliktov, pri ktorých môžu zaznieť aj tvrdšie slová, nadávky, prípadne môžu zaznieť slová že „vypadni z domu, nechcem ťa tu vidieť, nechcem tu vidieť tvoje deti“. Z nahrávky je zrejme, že je kompiláciou, spojením viacerých nahrávok, a teda nie je možné jej prehratím jednoznačne usúdiť, či konfliktu, ktorý bol nahratý a prehratý, nepredchádzal ďalší, ktorý vyprovokoval žalobca, prípadne, či reakcia žalovanej zachytená na nahrávke nie je následkom provokácie žalobcu, teda z nahrávky nevyplýva to, čo predchádzalo nahranému konfliktu. Z tvrdení žalobcu v priebehu konania vyplýva, že sa bál, či sa mu niečo stane, a preto si žalovanú nahrával. Teda žalobca sa na tieto nahrávky pripravoval a vzhľadom na uvedené je evidentné účelové konanie žalobcu, a aj preto tento dôkaz súd vyhodnotil ako nehodnoverný a pochybný, nepreukazujúci správanie žalovanej hrubo porušujúce dobré mravy. Pokiaľ žalobca poukázal a citoval z rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6Co/245/2012 zo dňa 30.01.2013 súd konštatoval, že dané rozhodnutie vychádza z iných skutkových okolností, než sú dané v prejednávanej veci. Súd poukázal na to, že len také správanie sa obdarovaného k darcovi a členom jeho rodiny je predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu na vrátenie daru, ktoré je možno kvalifikovať zo zreteľom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu ako hrubé porušenie dobrých mravov.

K tvrdeniu žalobcu, že mu žalovaná zakázala ísť na pohreb jeho brata, súd uviedol, že nebolo preukázané, svedkovia – synovia žalobcu mali túto informáciu len od žalobcu sprostredkované. To, že žalovaná nešla na tento pohreb, nemožno posudzovať ako hrubé porušenie dobrých mravov, to či niekto niekomu pôjde na pohreb alebo nie, je jeho osobnou vecou. Hodnotiť takéto konanie ako hrubé porušenie dobrých mravov by bolo neprimerane prísne. Napokon, podľa názoru súdu, je možné chápať, „ospravedlniť“ takéto správanie žalovanej, keďže v čase pohrebu, boli žalobca a žalovaná v rozvodovom konaní a jej účasť na pohrebe mohla vyvolať zbytočné konflikty, napätie na pohrebe medzi ňou a blízkymi rodinnými príslušníkmi žalobcu, prípadne aj medzi žalobcom a žalovanou.

K podaniu trestného oznámenia na žalobcu žalovanou a následnému postúpeniu na priestupkové konanie súd uviedol, že nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že išlo o bezdôvodné trestné oznámenie. Z rozhodnutia o priestupku vyplynulo, že konanie bolo zastavené, pretože sa nepodarilo obvinenému A. B. spáchanie priestupku preukázať, keďže správny orgán mal k dispozícii len tvrdenie oznamovateľky proti tvrdeniu obvineného. Za takejto situácie nie je možné prijať jednoznačný záver, že sa skutok stal, ale ani záver, že sa skutok nestal. Teda nemožno prijať záver, že žalovaná uviedla v oznámení vedome nepravdivé údaje, pretože jej tvrdenia neboli preukázané pre nedostatok dôkazov. To neznamená, že jej tvrdenia sú nepravdivé, ale znamená to, že nebolo možné preukázať, resp. nebola preukázaná ani pravdivosť, ani nepravdivosť jej tvrdení. Tvrdenie žalobcu, že konanie žalovanej bolo účelové v snahe vypratáť ho z nehnuteľnosti, je len ničím nepodložené tvrdenie, účelové hodnotenie situácie žalobcom. Ak by to bola pravda, podľa názoru súdu by bolo logické, že by žalovaná robila ďalšie kroky, resp. vyvíjala snahu k tomu, aby mohla podať neodkladné opatrenie o vypratanie žalobcu z nehnuteľnosti, avšak žalobca a žalovaná žijú podľa ich vyjadrení stále spolu kľudne, normálne.

Súd teda dospel k záveru, že nebolo preukázané, aby sa žalovaná správala voči žalobcovi alebo jeho synom tak, aby sa jej správanie dalo posúdiť ako hrubé porušenie dobrých mravov. Súd mal preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou sú konfliktné situácie, hádky, výmeny názorov, v rámci ktorých žalovaná použila aj nadávky, vulgárne slová, avšak nie toho najhrubšieho zrna, čo je však vzhľadom k tomu, že žalobca a žalovaná ako manželka boli a sú v rozvodovom konaní, keď žalobca sa nechce rozviesť a žalovaná áno, normálne, resp. možné predpokladať. Konflikty medzi stranami sporu neboli ojedinelé aj pred uzavretím darovacej zmluvy a zo strany žalobcu nebolo popreté tvrdenie svedkyne A. (dcéra žalovanej), že žalovaná je osoba, ktorá rýchlo vybuchne, reaguje prchko, nie len v stresových situáciách. Z dokazovania bolo zrejmé, že súčasné konflikty sú vyvolané rozvodom, resp. tým, že žalobca potom, čo napriek daru manželstvo nezachránil, žiadal od žalovanej vrátiť dar. Sú to však bežné konflikty, nedosahujúce a neprekračujúce hranice hrubého porušenia dobrých mravov, o čom svedčia aj vyjadrenia žalobcu na pojednávaní v rozvodovej veci, kde uviedol, že sú to bežné nezhody, ktoré sú v každom manželstve. Rozvodové konanie znamená väčšinou pre manželov stresovú situáciu, kde každý sa s touto situáciou vysporiadava po svojom. Niektorí sú nervózni, konfliktní, iní na tom už nezáleží a danú vec nerieši a pod. Súd doplnil, že sa mu javí, že žalobca, keď zistil, že nedošlo k späťvzatiu žaloby na rozvod manželstva, si uvedomil, že prišiel o polovicu domu, a preto hľadá, resp. robí všetko preto, aby sa našli zákonné dôvody pre vrátenie daru. To nasvedčuje aj vyjadrenie žalobcu počas jeho výsluchu na pojednávaní dňa 04.10.2021, keď uviedol, že „rozhodla sa rozviezť, tak dobre. Ja som sa rozhodol, že ten dar jej zoberiem a v podstate chcem ho nazad a slušným spôsobom inteligentným ho chcem nazad“ (č.l. 104 spisu). Súd konštatoval, že žalobca a žalovaná boli však v každej situácii, v každom okamihu, určite v čase kedy sa žalovaná mala správať spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy, jednak manželmi v rozvodovom konaní a zároveň aj darcom a obdarovanou. Za danej situácie je nemožné určiť hranicu, teda čo je vzájomné správanie sa manželov v rozvodovom konaní a čo obdarovaného voči darcom. To sa nedá oddeliť a nedá sa to ani preukázať. Zo strany žalovanej nemožno očakávať vzhľadom na to, že je so žalobcom v rozvodovom konaní, len vďačné, vlúdne, prípadne nekonfliktné správanie sa voči darcom, žalobcovi, a teda nie každé zlé správanie sa voči žalobcovi je možné automaticky hodnotiť ako hrubý nevďak, hrubé porušenie dobrých mravov obdarovanej voči darcom.

Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že nebolo preukázané správanie sa žalovanej voči žalobcovi a jeho synom, ktoré by bolo hrubým porušením dobrých mravov, a preto žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1,2 CSP a priznal žalovanej náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi v rozsahu 100 %.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec súdu na nové prejednanie, zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania.

Žalobca sa nestotožnil so záverom súdu, že neboli dané dôvody pre vrátenie daru, neboli dané dôvody relatívnej neplatnosti, ani absolútnej neplatnosti darovacej zmluvy. Žalobca uviedol, že bol v omyle tým, že ak ako darca uzavrie darovaciu zmluvu so žalovanou ako obdarovanou, tak bude manželstvo zachránené a že žalovaná zoberie v súdnom konaní návrh na rozvod späť. Poukazoval na výpoveď žalovanej na pojednávaní 04.10.2021, že tento omyl žalobcu sama vyvolala a mala aj o tomto jeho omyle vedomosť, nakoľko sama na danom pojednávaní uviedla, že toto riešenie, darovaciu zmluvu, navrhla sudkyňa na pojednávaní o rozvode manželstva, za účelom záchrany manželstva. Žalovaná teda vedela, že darovaciu zmluvu uzatvára žalobca len za účelom záchrany manželstva, teda za účelom späťvzatia návrhu na rozvod so žalovanou. Žalobca nemal žiaden iný dôvod na takýto úkon a iný dôvod ani nebol tvrdý. Žalovaná voči tomuto návrhu sudkyne v konaní o rozvod nemala žiadne výhrady, tento návrh akceptovala, pritom mala možnosť odmietnuť tento návrh už priamo na pojednávaní v konaní o rozvod, alebo odmietnuť podpísať darovaciu zmluvu, alebo mala povinnosť aspoň upozorniť žalobcu, že návrh na rozvod nestiahne aj v prípade uzavretia darovacej zmluvy. Nič také však neurobila. Súd tieto významné skutočnosti nerozoberal vo svojom odôvodnení, čím je rozhodnutie nepreskúmateľné aj z tohto dôvodu. Nie je tu podstatné, či žalovaná sľúbila žalobcovi ústne alebo písomne, že ak jej daruje polovicu domu, tak zoberie návrh na rozvod späť, podstatný bol omyl žalobcu a tento jeho omyl jej bol známy. Žalobca sa nedomáhal neplatnosti zmluvy zo zmluvných, ale zákonných dôvodov. Súd teda dôsledky dovolania sa relatívnej neplatnosti posúdil nesprávne. Rovnako súd nesprávne posúdil aj namietanú absolútnu neplatnosť právneho úkonu, keďže žalobca tvrdil, že právny úkon, a teda uzavretie darovacej zmluvy bol zo strany žalovanej vykonaný fyzickým donútením, teda v rozpore s § 37 OZ. Ak súd tvrdí, že žalovaná nebola donútená k uzavretiu darovacej zmluvy, tak je to v rozpore s jej opakovaným vyjadrením. Žalovaná sama opakovane priznala fyzické donútenie, a teda aj to, že nemala skutočnú vôľu nadobudnúť nehnuteľnosť darom, a teda, len vykonala vôľu žalobcu a takýto právny úkon je absolútne neplatný podľa § 37. Právny úkon nie je urobený slobodne pre nedostatok slobody vôle, ak účastník koná pod nedovoleným nátlakom zo strany druhého účastníka, alebo aj zo strany tretej osoby, ak o tom druhý účastník vedel a aj to využil. Takýmto nátlakom môže byť priame fyzické donútenie alebo bezprávná vyhrážka. Pri fyzickom donútení je totiž vôľa konajúceho účastníka nahradená vôľou donucovateľa. Takto urobený právny úkon je zásadne neplatný. Čo sa týka hrubého porušenia dobrých mravov zo strany žalovanej, súd pri hodnotení dôkazov neprihliadol na výpoveď žalobcu, ktorá je verifikovaná jednak výpoveďami svedkov, jeho synov, ako aj na nahrávku na USB a výpoveďou samotnej žalovanej. Nad rámec vyjadrení žalovanej nesprávne vyhodnotil výpovede svedkov, synov žalobcu, za nevieryhodné a účelové, pričom žalovaná pravdivosť ich výpovedí vôbec, teda účinne nepoprela, a to ani bezprostredne po ich výsluchu a ani na ďalšom pojednávaní, a teda nie je zřejmé, prečo súd dospel k tomuto záveru a na účinné nepopretie výpovedí žalovanou, neprihliadol. Teda tento postup bol nesprávny, nakoľko súd nemôže vykladať procesnú pasivitu strany v jej prospech. Súd nesprávne hodnotil samotné vyhotovenie nahrávky žalobcom ako účelové, keď uviedol, že sa žalobca na nahrávku pripravoval. Žalobca pritom vysvetlil, že vzhľadom na zmenu správania žalovanej sa bál, že sa mu niečo stane, a preto došlo k nahrávaniu a navyš sama žalovaná aj potvrdila, že sa žalobca zamkol na jednu noc v izbe. Teda bolo preukázané, že žalobca mal strach, a teda nie je dôvod neveriť tomuto jeho tvrdeniu v kontexte všetkých, ním tvrdných skutočností. Súd opomenul pri tomto hodnotení nahrávky vyhodnotiť aj samotný obsah nahrávky. Žalovaná totiž nielen v nahrávke, ale ani po jej vypočutí na pojednávaní nepoprela tvrdenia z nahrávky, kde nadáva žalobcovi do debilov, hoväda a ďalej, kde žalobca tvrdil, že mu žalovaná nadáva do buzerantov, debilov, atď. a že ho vyháňa z domu, zakazuje vstup synom žalobcu do domu, atď. Tým, že na tieto skutočnosti súd nereagoval, vec nesprávne právne posúdil a navyš, zaťažil svoje rozhodnutie vadou nepreskúmateľnosti. S poukazom na vyššie uvedené tak jednostranne hodnotil výpoveď žalovanej ako pravdivú, len v jej prospech. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že nikdy nenadávala, nie je to jej slovník, tieto tvrdenia sa ukázali ako nepravdivé, čo vyplynulo z nahrávky,

kde bolo počuť slová žalovanej. Aj sami synovia žalobcu potvrdili, že od decembra 2020 v samotnom dome už neboli, čo nakoniec nevyvrátila ani žalovaná, čo opäť vyvracia pravdivosť jej výpovede. Žalobca má za to, že všetky, ním popísané konania žalovanej, boli preukázané a sú hrubým porušením dobrých mravov, nielen vo svojom súhrne, ale aj jednotlivito. Žalobca tvrdil, že po povolení vkladu darovacej zmluvy v prospech žalovanej, od 09.12.2020 do 09.01.2021 začala žalovaná žalobcu bezdôvodne vyhadzovať z domu, opakovane kričala, aby z domu vypadol, že tam nemá čo robiť a že mu nič nepatrí. Dané konanie súd ani neposudzoval vo svojom odôvodnení, či ide o porušenie dobrých mravov, čím je rozsudok nepreskúmateľný. Toto konanie bolo potvrdené nahrávkou USB, výpoveďami svedkov, synov žalobcu, ktorých výpoveď žalovaná nepoprela, a teda je nutné ich hodnotiť ako pravdivé. Títo zhodne potvrdili, že počuli potom, ako vstúpili do domu v decembri 2020, ako žalovaná začala žalobcu vyhadzovať z domu, nech si zbalí veci, že synov nechce vidieť v dome, zakázala žalobcovi chodiť k synom, počuli, ako žalovaná nadáva žalobcovi. Následne žalovaná bezdôvodne zakázala vstup synov žalobcu do predmetného domu a zakázala tiež, aby žalobca navštívil synov počas vianočných sviatkov. Aj toto konanie bolo potvrdené nahrávkou a výpoveďami svedkov, a to synov žalobcu. Títo svedkovia potvrdili, že Vianoce trávili spolu so žalobcom na firme a do domu od decembra 2020 nevstúpili, ako dôsledok zákazu žalovanej, čo potvrdila aj žalovaná. Ani toto konanie žalovanej nemožno považovať za súladné s dobrými mravmi. Za súladné konanie s dobrými mravmi nemožno považovať ani správanie sa žalovanej, ktorá bezdôvodne hrubo nadávala žalobcovi, tiež mu zbalila jeho osobné veci s tým, že nech konečne vypadne, pričom žalobca na pár dní z domu aj zo strachu odišiel. Tieto nadávky sú dosť hrubé na to, aby ich súd posúdil ako hrubé porušenie mravov, ak v žalobcom predloženom rozhodnutí Krajského súdu Žilina sp.zn. 6Co/245/2012 ako hrubé porušenie dobrých mravov bola kvalifikovaná veta : „Ty, krava jedna stará čierna, ty tu nemáš čo hľadať, keď si mi to dala, pričom vec bola aj na Najvyššom súde SR“. Aj nadávky (kokot lisý, chuj, buzerant) jednoznačne potvrdili svedkovia, synovia žalobcu a ďalšie hrubé nadávky vyplývajú z nahrávky. Súd uviedol, že z nahrávky počuť len slovo debil, hovädo, a že nejde o veľmi hanlivé slová, nakoľko prebiehalo konanie o rozvod, s čím sú obvykle spojené konflikty, s čím nesúhlasil. Tvrdil, že nie je prípustné zo strany súdu zľahčovať toto konanie žalovanej s poukazom na konanie o rozvod a nie je ani podstatné, či prebiehalo konanie o rozvod, pretože podľa výkladu súdu by potom každé konanie v rozpore so zákonom bolo ospravedlniteľné s poukazom na rozvodové konanie. Žalovaná odmietla ísť aj na pohreb brata žalobcu a taktiež žalobcovi zakázala na tento pohreb ísť. Aj toto konanie žalovanej bolo potvrdené výpoveďami svedkov, synov žalobcu, ktorých výpoveď nepoprela, a teda je nutné ju hodnotiť ako pravdivé. Žalovaná podala na žalobcu bezdôvodné trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania, pričom polícia k veci žalobcu ani nevypočula, vzhľadom na absurdnosť jej tvrdení. Podanie trestného oznámenia bolo potvrdené samotnou žalovanou, ktorá uviedla, že na žalobcu podala trestné oznámenie pre trestný čin týrania. Súd uviedol, že nevie, či sa skutok stal alebo nestal, opomenul však vyhodnotiť skutočnosť, že došlo k trestnému oznámeniu žalovanej na žalobcu pre tento závažný trestný čin a po odstúpení tohto oznámenia na správny orgán, priestupkové konanie bolo zastavené. Nie je zrejmé, na základe akého ustanovenia súd polemizuje o tomto oznámení a o výsledku tohto oznámenia a neprihliada na zastavenie konania a závažnosť konania žalovanej. Z rozhodnutia o zastavení konanie je pritom zřejmý záver, že sa žalobca žiadneho skutku trestného činu týrania nedopustil a súd je povinný tento záver rešpektovať. Teda, už len odstúpením trestného oznámenia na správny orgán, sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu týrania, ako ho uvádzala žalovaná v trestnom oznámení, teda je zřejmé, že oznámenie žalovanej muselo byť nepravdivé, nakoľko v opačnom prípade by bolo vznesené obvinenie žalobcov. Súd preto nesprávne vyhodnotil, že toto konanie je v súlade s dobrými mravmi. Pri vyhodnotení stupňa závažnosti konania žalovanej voči žalobcovi, mal súd prihliadnuť aj na ďalšie okolnosti prípadu. Žalobca nebol v čase uzavretia darovacej zmluvy len manželom žalovanej, ale aj zamestnávateľom žalovanej od roku 1995 a nakoniec vychovával aj jej tri maloleté dcéry, ktoré sú už toho času dospelé, čo potvrdila svedkyňa na poslednom pojednávaní. V rodinnej firme žalobcu je žalovaná a jedna z dcér naďalej zamestnaná, teda vďaka zo strany žalovanej mala byť o to väčšia a tieto významné skutočnosti súd tiež nehodnotil vo svojom odôvodnení. Pritom nešlo ani o dar nízkej hodnoty, ale dar v hodnote desaťtisícoch eur. Žalobca zastáva názor, že každé z týchto porušení dobrých mravov zo strany žalovanej, je samo o sebe hrubým porušením dobrých mravov.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že súd sa s odôvodnením uplatnenej relatívnej neplatnosti právneho úkonu vysporiadal dostatočne. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že žalobca sa slobodne rozhodol darovať žalovanej spoluvlastnícky podiel k spornej nehnuteľnosti na podnet sudkyne v prebiehajúcom konaní o rozvod manželstva potom, ako žalovaná uviedla, že žalobca jej

nikdy nič nedal. O tom, že takýto dar by mal viesť k späťvzatiu návrhu na rozvod manželstva, sa žalovaná nikdy nezmenila a ani to žalobcovi nijak nenaznačovala. Odborný dohľad pri uzatváraní tejto darovacej zmluvy stranám sporu poskytoval právny zástupca žalobcu, ktorý ho zastupuje v tomto konaní, ako aj v konaní o rozvod manželstva a ktorý predmetnú darovaciu zmluvu sám autorizoval, preto niet pochyb o tom, že žalobca bol o možných následkoch svojho konania informovaný a bol si ich vedomý. Napriek tomu, uvedenú darovaciu zmluvu slobodne a dobrovoľne uzatvoril. Žalovaná nebola povinná žalobcu informovať o tom, že návrh na rozvod manželstva nevezme späť, pretože k takémuto dojmu žalobcu nikdy nevedla a ani ho v ňom neudržiavala. To, že žalobca optimisticky dúfal, že žalovaná po prijatí daru vezme návrh na rozvod manželstva späť, preto nemožno pokladať za omyl, v ktorom by žalovaná žalobcu vedome udržiavala a má za to, že súd sa preto s uplatnením relatívnej neplatnosti právneho úkonu vysporiadal správne. Čo sa týka absolútnej neplatnosti právneho úkonu z dôvodu, že prijatie daru žalovanou bolo vykonané fyzickým donútením, k tomu uviedla, že sa s odôvodnením rozhodnutia absolútne stotožňuje, pretože, ako už bolo počas konania preukázané, v deň uzavretia darovacej zmluvy prebiehali medzi žalobcom a žalovanou hádky, v rámci ktorých žalovaná nechcela ísť do advokátskej kancelárie darovaciu zmluvu uzatvoriť. Napriek tomu, čo uzatvoreniu darovacej zmluvy predchádzalo je ale nesporné, že žalovaná darovaciu zmluvu podpísala, resp. uzatvorila dobrovoľne a bez nátlaku. Jej vôľu uvedený dar prijať potvrdzuje celkové správanie žalovanej od momentu, kedy sudkyňa v rozvodovom konaní navrhla žalobcovi spoluvlastnícky podiel k sporným nehnuteľnostiam darovať, voči čomu nemala žalovaná námietky až po aktívnu obranu proti žalobe o vrátenie daru, na základe čoho nie je možné zameniť vôľu žalovanej prijať dar s vôľou donucujúceho. Pokiaľ žalobca uviedol, že ním uvádzané porušenia dobrých mravov boli preukázané, k tomu uviedla, že výpovede svedkov, synov žalobcu, v záverečnej reči právneho zástupcu žalovanej boli označené za účelové a tým bola ich pravdivosť spochybnená a popretá. Žalobca voľnou úvahou dospel k záveru, že tým, že aj žalovaná potvrdila, že sa žalobca na jednu noc zamkol vo svojej izbe, je preukázané, že mal žalobca strach. Uvedené tvrdenie pokladá za absolútnu absurdnosť, pretože žalovaná síce potvrdila, že sa žalobca zamkol na jednu noc vo svojej izbe, no nikdy neuviedla, že by to bolo následkom jej agresívneho správania sa, alebo iného faktu, ktorý by v žalobcovi mohol vyvolať obavy. Vzhľadom na to zastáva názor, že argumentácia žalobcu nie je dostatočne hodnoverná, na prekrytie pokusu účelového vytvárania zvukových nahrávok s úmyslom použiť ich v konaní o vrátenie daru, a preto sa stotožnila s tým, ako súd prvej inštancie tieto tvrdenia žalobcu vyhodnotil. Pokiaľ žalobca uviedol, že nepoprela tvrdenia zo zvukovej nahrávky, kde žalobcovi nadáva a vyháňa ho z domu, uviedla, že s obsahom nahrávky sa prvýkrát mala možnosť oboznámiť na pojednávaní, konanom dňa 04.10.2021. Má za to, že k obsahu nahrávky sa náležite na danom pojednávaní a následne aj v záverečnej reči, vyjadrili dostatočne. Súd vykonal test proporcionality, na základe ktorého mohol tento dôkaz nevykonať aj bez námietky žalovanej, no usúdil, že jeho vykonanie pre spor je podstatné. Ako žalovaná, tak aj súd vo svojom odôvodnení poukázali na to, že uvedená nahrávka predstavuje účelovo vytvorený kompilát, ktorý je vo viacerých bodoch počuteľne prestrihnutý s úmyslom vykresliť žalovanú ako agresívnu, útočnú osobu. V nahrávke je nesporné počuť, že žalovaná je rozčúlená, no predošlá komunikácia strán sporu je účelovo vystrihnutá, aby nebolo možné počuť, čo bolo dôvodom rozčúlenia sa žalovanej a vytvoriť si tak plnohodnotný názor na vzniknutú situáciu. Napriek tomu v nahrávke nikde nepočuť, že by žalovaná žalobcovi nadávala do buzerantov, debilov a podobne, tak, ako sa to žalobca počas celého konania snaží vykresliť, pretože tieto invektíva na svoju osobu v uvedenej nahrávke použil jedine žalobca sám, v snahe podsúvať ich žalovanej, ako jej vlastné vyjadrenia. Súd preto uvedený dôkaz vyhodnotil správne, pretože, ako aj súd uviedol v odôvodnení, nie je možné jej prehratím jednoznačne usúdiť, či konfliktu, ktorý bol nahratý a prehratý, nepredchádzal ďalší, ktorý vyprovokoval žalobca, prípadne, či reakcia žalovanej zachytená na nahrávke, nie je následkom provokácie žalobcu, teda z nahrávky nevyplýva to, čo predchádzalo nahratému konfliktu. Ak žalobca argumentoval tým, že súd jednostranne hodnotil výpoveď žalovanej v jej prospech, mala za to, že obsah zvukovej nahrávky bol rozvinutý a zanalyzovaný dostatočne počas konania pred súdom prvej inštancie, následne v rozsudku a taktiež aj v tomto vyjadrení, a preto od ďalších vyjadrení k tomuto dôkazu upúšťa. K tvrdeniam žalobcu, že mu nadáva do debilov, buzerantov, kokotov, atď. a že k tomu žalovaná nijako nereagovala, uviedla, že podsúvať žalovanej invektíva v čase, keď je rozčúlená a venuje sa úplne inej téme a tomuto vyjadreniu žalobcu nevenuje pozornosť a následne poukazovať na to, že na to nijako nereagovala, len ďalej potvrdzuje účelovosť snahy žalobcu legitimizovať tento dôkaz. Pokiaľ žalobca vymenúval jednotlivé konania žalovanej, ktoré pokladá za porušujúce dobré mravy, má za to, že súd k nim zaujal stanoviská, s ktorými sa v celom rozsahu stotožnila. Poukázala na to, že na pojednávaní v konaní o rozvod manželstva dňa 11.03.2021 žalobca na otázku súdu, či podal žalobu o vrátenie daru uviedol : „Áno, je to pravda. Keby zobrala návrh späť, tak ja zoberiem aj žalobu o vrátenie daru späť“. Z uvedeného

vyjadrenia je absolútne nesporné, že jediným dôvodom, prečo sa žalobca domáha vrátenia daru, je snaha dostať žalovanú pod tlak, za účelom späťvzatia návrhu na rozvod manželstva, čo potvrdzuje aj fakt, že v uvedenom vyjadrení sa žalobca ani slovom nezmienil o tom, že by sa voči nemu žalovaná mala správať v rozpore s dobrými mravmi a poukazuje len na to, že ak žalovaná vezme návrh na rozvod manželstva späť, tak aj on vezme žalobu o vrátenie daru späť. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd zamietol odvolanie žalobcu ako nedôvodné a žalovanej priznal náhradu trov v odvolacom konaní v rozsahu 100%.

Vyjadrenie žalovanej k odvolaniu žalobcu bolo žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu doručené dňa 13.02.2022. Ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 28.6.2022 o 10.00 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 21.6.2022 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

Žalobca namietal odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t. j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 191 ods. 1,2 CSP. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalobcu nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

Žalobca vo svojom odvolaní (v jeho podstatnej časti) len zopakoval svoje námietky a argumenty prednesené pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie vypořiadal aj s tým, prečo na ne neprihliadol.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o nedôvodnosti uplatneného nároku.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k svojmu záveru s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval v prejednávanej veci a odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky odvolacie námietky žalobcu, keďže boli už uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie.

Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné:

Predmetom tohto konania je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, k ú. C. z dôvodu, že nehnuteľnosť v rozsahu jednej polovice bola žalovanej darovaná darovacou zmluvou zo dňa 13.11.2020 a keďže sa žalovaná dopustila voči žalobcovi hrubého porušenia dobrých mravov, žalobca si uplatnil právo na vrátenie daru.

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že predmetom sporu je žaloba o určenie vlastníckeho práva, teda žaloba určovacia podľa ust. § 137 písm. c/ CSP, z ktorého dôvodu bolo nevyhnutné v prvom rade skúmať, či má žalobca na požadovanom určení naliehavý právny záujem.

Naliehavý právny záujem na určení je daný hlavne tam, kde by sa bez tohto určenia žalobcovo právne postavenie stalo neistým alebo kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu. Ak žalobca navrhuje určenie svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, je na požadovanom určení vždy naliehavý právny záujem, ak má byť súdne rozhodnutie určujúce vlastnícke právo zaznamenané do katastra nehnuteľností a týmto spôsobom dosiahnutý stav súladu (zhody) medzi právnym stavom a stavom zapísaným (evidovaným) v katastri nehnuteľností.

Naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. sa viaže na konkrétny určovací petit (to čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či snáď spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie (rozsudok NS SR sp.zn. 3Cdo/112/2004).

Naliehavý právny záujem podľa § 80 písm. c/ O.s.p. je daný vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívne právnej neistoty medzi navrhovateľom a odporcom, ktorý je ohrozeným navrhovateľovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť; nie je pritom rozhodujúce ako táto neistota vznikla. Po obnovení katastra nehnuteľnosti žaloby na určenie vlastníckeho práva, či určenie neplatnosti kúpnych alebo darovacích zmlúv, nadobudli veľký význam pri ochrane vlastníckeho práva. V praxi totiž prevláda názor, že zmeny v katastri nehnuteľností možno vykonávať len na základe rozsudkov

procesne upravených v ust. § 80 písm. c/ O.s.p. Súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je vždy podkladom na vykonanie zmien v zápisom katastra nehnuteľností (rozsudok NS SR sp.zn. 2Cdo/163/2005 z 01.05.2009).

Vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe vyšších súdnych autorít možno dospieť k záveru, že žalobca osvedčil na požadovanom určení naliehavý právny záujem iba vo vzťahu k jednej polovici spornej nehnuteľnosti, a to tej, ktorá bola predmetom darovacej zmluvy zo dňa 13.11.2020.

Nebolo totiž spornou skutočnosťou, že predmetom darovacej zmluvy boli nehnuteľnosti s príslušenstvom uvedené v čl. 1 darovacej zmluvy vo výške 1 z podielov darcu pod B1 a B2 z celku. Rovnako z LV č. XXXX k. ú. C. vyplýva, že po uzavretí darovacej zmluvy žalobca zostal vlastníkom sporných nehnuteľností v podiele 1.

Na základe uvedeného preto možno uzavrieť, že žalobca neosvedčil naliehavý právny záujem na určení výlučného vlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, k.ú. C., tak ako znie petit žalobného návrhu, ale iba na určení vlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, k.ú. C. v rozsahu 1 podielu, ktorý bol predmetom darovacej zmluvy.

Žalobca v spore namietal jednak relatívnu neplatnosť darovacej zmluvy, absolútnu neplatnosť darovacej zmluvy a napokon naplnenie dôvodov pre vrátenie daru.

Odvolací súd zdôrazňuje, že požadovať vrátenie daru možno iba v prípade, ak na základe darovacej zmluvy došlo k prevodu vlastníckeho práva z darcu na obdarovaného, t.j. iba vtedy, ak darovacia zmluva bola platným právnym úkonom. Uvedenú skutočnosť (platnosť právneho úkonu - darovacej zmluvy) je súd povinný skúmať ako predbežnú otázku z úradnej povinnosti (ex offa). Súd je teda (skôr ako pristúpi k skúmaniu existencie dôvodov oprávňujúcich darcu požadovať vrátenie daru) vždy povinný skúmať, či darovacia zmluva je alebo nie je absolútne neplatným právnym úkonom. Bez posúdenia platnosti darovacej zmluvy, ako predbežnej otázky, na základe skutkových okolností, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, nie je možné pristúpiť k skúmaniu splnenia základných podmienok pre vrátenie daru v zmysle § 630 OZ.

Vo všeobecnosti, úkony sú právne skutočnosti, ktoré spočívajú v určitom ľudskom správaní, a to v správaní vedomom a vôľovom. V zmysle ustanovenia § 34 Občianskeho zákonníka zo znakov definujúcich právny úkon má zásadný význam jednota vôle a jej prejavu. To znamená, že pokiaľ by neexistovala vôľa, neexistoval by ani právny úkon; právny úkon by však neexistoval ani vtedy, ak by neexistoval prejav vôle. Vôľa, ako psychický vzťah konajúceho človeka k zamýšľanému (chcenému) následku je nevyhnutným pojmovým predpokladom vzniku právneho úkonu. V súvislosti so zisťovaním existencie vôle v určitom konkrétnom prípade, t.j. so zisťovaním, či pri určitom prejave vôle ten, kto vôľu prejavil, ju aj skutočne mal, teda, či skutočne chcel to, čo prejavil, že chce, treba uviesť, že spravidla prejav skutočne vôle zodpovedá. Na existenciu vôle sa pri jej prejave usudzuje predovšetkým z objektívnych skutočností, teda z okolností, za ktorých bol prejav vôle urobený. Neprihliada sa však na vnútornú pohnútku (motív) prejavenej vôle. Takáto pohnútko je irelevantná, ibaže by bola právnym úkonom prejavená, a tým sa stala jeho súčasťou. Ak prejav posúdený podľa týchto zásad nevzbudí pochybnosti o tom, že je primeraným prejavom skutočnej vôle, predpokladá sa, že ním je. Náležitostami vôle sú predovšetkým jej sloboda a vážnosť (ale taktiež absencia omylu a tiesne). Slobodou vôle je sloboda jej vytvorenia, teda sloboda vzniku vôľového rozhodnutia a sloboda jeho prejavu. Pokiaľ ide o vážnosť vôle, prejav, ktorý je iba zdanlivo prejavom vôle avšak v skutočnosti vôľa neexistuje alebo skutočná vôľa je iná, je podľa § 37 Občianskeho zákonníka neplatný. Medzi takéto právne úkony patria (mimo iných) simulované úkony ako aj úkony urobené s tzv. vnútornou výhradou. Pokiaľ ide o náležitosti prejavu, sú nimi určitosť a zrozumiteľnosť.

S poukazom na uvedené východiská podstatné pre posúdenie absolútnej neplatnosti právneho úkonu, sa odvolací súd v prejednávanej veci stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie.

Súd prvej inštancie vyjadrenie žalovanej, že ju žalobca určitým spôsobom donútil podpísať zmluvu, vyložil vo vzájomných súvislostiach s vyjadreniami žalobcu, ktorý trval na tom, aby žalovaná zmluvu podpísala, majúca za to, že zvráti priebeh rozvodového konania. Žalobca bol ten, kto inicioval uzavretie darovacej zmluvy, trval na tom, aby ju žalovaná podpísala a žalovaná mu podľa jej vyjadrení iba chcela vyjsť v ústrety.

Z uvedeného možno uzavrieť, že ak bola žalovaná „donútená“ zmluvu podpísať, nemožno to vnímať v doslovnom výklade, ale tak, že v snahe mu vyjsť v ústrety, odišla s ním k advokátovi, ktorý zmluvu vyhotovil. Samotný priebeh podpisu zmluvy nebol sporný, nebolo preukázané, že žalovaná podpísala zmluvu na mieste samom pod nátlakom, či hrozbami, fyzickým alebo psychickým násilím, bolo to jej slobodné rozhodnutie (aby vyšla žalobcovi v ústrety).

Ak žalobca v odvolaní uviedol, že žalovaná sama priznala fyzické donútenie, je nevyhnutné uviesť aj ďalšie jej vyjadrenie na uvedenom pojednávaní dňa 04.10.2021 „no tak som si pomyslela, že ja tým nič nestratím, len získam“, preto nemožno jednoznačne uzavrieť, že nemala skutočnú vôľu nadobudnúť predmetnú nehnuteľnosť darom.

Na základe vyššie uvedeného preto vecne správne uzavrel súd prvej inštancie, ak dospel k záveru, že predmetná darovacia zmluva nie je absolútne neplatným právnym úkonom.

Žalobca zároveň namietal aj relatívnu neplatnosť darovacej zmluvy a dôvodil, že bol uvedený do omylu tým, že ak prevedie polovicu domu na žalovanú, táto vezme žalobu o rozvod manželstva späť.

Súd prvej inštancie konštatoval, že súdu nebol predložený žiaden dôkaz, z ktorého by explicitne vyplýval sľub žalovanej daný žalobcovi, že po darovaní polovice domu vezme žalobu o rozvod manželstva späť.

Na relatívnu neplatnosť súd neprihliada z úradnej povinnosti, ale musí sa jej domáhať dotknutá osoba. Relatívna neplatnosť nenastáva priamo zo zákona. Relatívna neplatnosť pôsobí až od momentu, kedy sa jej osoba dotknutá neplatnosťou úspešne dovolá. Právo dovolávať sa relatívnej neplatnosti sa premlčuje v trojročnej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť od momentu uskutočnenia právneho úkonu.

Právny úkon je neplatný pre omyl podľa § 49a Občianskeho zákonníka len vtedy, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcim zo skutočnosti, ktorá bola pre právny úkon rozhodujúca, resp. podstatná a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť v čase právneho úkonu. Osoba, ktorá sa omylu dovoláva, je povinná si sama, podľa okolností konkrétneho prípadu, zabezpečiť objektívne informácie o okolnostiach, ktoré považuje za rozhodujúce pre uskutočnenie zamýšľaného právneho úkonu. (Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2008 z 01.01.2010 publikovaný v ZSP pod číslom 1/2010)

Vychádzajúc z citovaného rozhodnutia NS SR platí, že „ustanovenie § 49a OZ však nemožno vykladať tak, že na jeho základe je osoba, ktorá sa omylu dovoláva, zbavená povinnosti si sama, podľa okolností konkrétneho prípadu, zabezpečiť objektívne informácie o okolnostiach, ktoré považuje táto osoba za rozhodujúce pre uskutočnenie zamýšľaného právneho úkonu a bez príčiny sa vo svojom úsudku nechala mylne ovplyvniť prípadnými náznakmi riešenia zamýšľaného právneho úkonu“.

Žalobca si ako osoba dovolávajúca sa omylu bol povinný sám zabezpečiť objektívne informácie o okolnostiach, ktoré boli rozhodujúce pre uzavretie darovacej zmluvy. Bol účastný rozvodového konania, vedel, za akých okolností žiada žalovanú, aby prišla uzavrieť darovaciu zmluvu a bol mu známy aj postoj žalovanej, ktorá trvala za každých okolností na rozvode. V podstate sa sám udržiaval v omyle, že ak prevedie polovicu domu na žalovanú, tá vezme žalobu o rozvod späť, nestalo sa tak.

Odvolačí súd sa preto stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že nie sú splnené ani podmienky relatívnej neplatnosti predmetného právneho úkonu.

Vecne správne postupoval súd prvej inštancie, ak po posúdení darovacej zmluvy ako platnej, zameral dokazovanie na splnenie podmienok pre vrátenie daru.

K zániku darovacieho vzťahu podľa § 630 OZ dochádza na základe jednostranného právneho úkonu darcu voči obdarovanému, ktorý hrubo porušil dobré mravy svojím správaním k darcovi alebo členom jeho rodiny. Hrubým porušením dobrých mravov sa tu rozumie ich porušenie značnej intenzity alebo ich sústavné porušovanie. Za členov rodiny darcu treba považovať predovšetkým jeho manžela, rodičov a deti a spravidla tiež ostatných príbuzných v priamom rade (predkov a potomkov) ako aj súrodencov, výnimočne aj ďalšie osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere, pokiaľ by darca ich ujmu dôvodne pociťoval ako vlastnú ujmu. (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. augusta 1997, sp.zn. 3 Cdo 191/96; publikované ako R 88/1998)

Právo darcu domáhať sa vrátenia daru nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani pri menej významnom porušení dobrých mravov zo strany obdarovaného. Za hrubé porušenie dobrých mravov obdarovaným nemožno považovať napr. predaj darovanej veci cudzej osobe alebo nenavštevovanie darcu pri príležitosti sviatkov a jeho životných jubileí. (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. januára 1998, sp.zn. 2Cdo/1/97, publikované ako R 31/1999)

Podľa ust. § 630 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

Podľa ustálenej súdnej praxe (viď napr. R 88/1998, R 31/1999, R 61/1997, R NS SR sp. zn. 5Cdo 72/2008 z 30. júna 2008), k zániku darovacieho vzťahu podľa citovaného ustanovenia dochádza na základe dvoch, po sebe nasledujúcich právnych skutočností: a) hrubého porušenia dobrých mravov správaním sa obdarovaného voči darcovi alebo členom jeho rodiny a b) jednostranného právneho úkonu darcu adresovaného obdarovanému.

Dobré mravy (boni mores) patria k zásadám súkromného práva, bývajú užívané ako kritérium obmedzujúce subjektívne práva v ich obsahu alebo častejšie obmedzujúce výkon subjektívnych práv. Dobré mravy hoci sú zákonným pojmom, a teda majú funkciu normotvornú, nie sú zákonom definované. Občiansky a ani iný právny predpis nedefinuje pojem dobré mravy. Napriek tomu je nimi možné rozumieť súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. K naplneniu skutkovej podstaty pre vrátenie daru smeruje len také závadné konanie obdarovaného voči darcovi, alebo členom jeho rodiny, ktoré z hľadiska svojho rozsahu a intenzity nevzbudzuje žiadne pochybnosti o jeho kolízii s dobrými mravmi. Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu taktiež nie je akékoľvek nevhodné správanie obdarovaného, ale také chovanie, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Obvykle ide o porušenie značnej intenzity alebo o porušovanie sústavné, a to či už fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutím potrebnej pomoci a pod. Nie každé chovanie, ktoré nie je v súlade so spoločensky uznávanými pravidlami slušného chovania vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi naplňuje znaky ustanovenia § 630 OZ. Predpokladom aplikácie

tohto ustanovenia je kvalifikované porušenie morálnych pravidiel konkrétnym chovaním obdarovaného, ktorého stupeň závažnosti je hodnotený podľa objektívnych kritérií a nielen podľa subjektívneho názoru darcu. Negatívne správanie sa obdarovaného k darcovi, alebo jeho rodine, ktoré treba posudzovať ako správanie sa v rozpore s dobrými mravmi, sa musí prejavovať objektívne. Zachovanie dobrých vzťahov je vecou vzájomnej tolerancie účastníkov. Nie je možné považovať správanie sa jedného účastníka k druhému za konanie v rozpore s dobrými mravmi, keď tento druhý účastník svojím konaním takéto správanie vyvoláva. V takom prípade len všeobecne možno konštatovať, že ide o ich spôsob komunikácie. Akékoľvek nevhodné správanie sa obdarovaného, ani menej významné porušenie dobrých mravov, ešte nezakladá darcovi právo domáhať sa vrátenia daru.

Odvolačný súd poukazuje aj na to, že pri posudzovaní konkrétneho správania sa treba vychádzať z toho, či ide o porušenie dosahujúce značnú intenzitu alebo ide o porušovanie sústavné, ktoré svojím trvaním, priebehom, váhou a pôsobením nadobudlo povahu hrubého porušenia. Toto negatívne správanie sa musí prejavovať objektívne, nepostačuje iba subjektívny pocit a úsudok darcu. Z uvedeného vyplýva, že predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu na vrátenie daru nie je akékoľvek nevhodné správanie sa obdarovaného alebo len samotná jeho nevďačnosť.

V preskúmvanej veci bola aplikácia § 630 OZ na zistený skutkový stav správna.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca daroval žalovanej darovacou zmluvou zo dňa 13.11.2020 nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, k. ú. C., v podiele 1. Darovacia zmluva bola autorizovaná JUDr. Radoslavom Sotákom, advokátom. Vklad vlastníckeho práva bol povolený Správou katastra Michalovce dňa 09.12.2020 pod č. V – 3909/2020.

Žalobca vyzval žalovanú na vrátenie daru z dôvodu hrubého porušovania dobrých mravov, výzva však nebola obsahom súdneho spisu.

Odvolačný súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že konanie žalovanej vytýkané žalobcom v žalobe nenapĺňa znaky hrubého porušenia dobrých mravov.

Súd prvej inštancie sa v rozsudku dôsledne a náležite vysporiadal s každým konaním vytknutým žalobcom žalovanej, ktoré žalobca považoval za hrubé porušenie dobrých mravov.

Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu na vrátenie daru nie je akékoľvek nevhodné správanie obdarovaného, ale len také, ktoré sa vyznačuje porušením značnej intenzity alebo sústavnosťou porušovania, fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutí potrebnej pomoci.

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania nebolo preukázané sústavné nevhodné správanie sa obdarovanej, keď vysvitlo, že danému správaniu sa malo dôjsť iba v rozmedzí obdobia od 09.12.2020 do 09.01.2021, inak spolunažívanie strán sporu bolo (je) normálne.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu v konaní nebolo preukázané také konanie žalovanej, aké bolo opísané žalobcom, a to, že žalovaná nadávala žalobcovi hrubými nadávkami. To malo byť preukázané výpoveďou svedkov E. a F. B., ktorí sú synmi žalobcu. Súd prvej inštancie odôvodnil, prečo ich výpoveď považoval za účelovú a odvolací súd sa s týmto názorom stotožňuje. Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že pravdivosť výpovedí svedkov žalovaná nepoprela, uvedené vyplynulo zo záverečnej reči zástupcu žalovanej.

Rovnako hrubé správanie žalovanej nebolo preukázané ani nahrávkou na USB kľúči, nakoľko jediný, ktorý tieto nadávky použil bol žalobca a nie žalovaná. Odvolací súd po opakovanom vypočutí predmetnej nahrávky zastáva názor, že vzhľadom na výbušnú povahu žalovanej, čo nebolo sporné, ako aj to, že strany sporu sa poznajú dlhé roky, nebolo ťažké zo strany žalobcu viesť dialóg so žalovanou takým spôsobom, aby dosiahol svoj vopred stanovený účel, aby ju vyprovokoval k hádke, doslova navádzal na použitie hrubých nadávok, pričom realizácia nahrávky bola v réžii iba žalobcu a žalovaná nemala vedomosť o tom, že si žalobca rozhovor nahráva.

Aj keď žalovaná použila nadávky ako debil, hovädo, použila ich v afekte. Takéto správanie však vyplynulo zo vzájomnej hádky, pričom nevedno, čo hádke na nahrávkach predchádzalo, nakoľko je zostrihaná, avšak nepredstavuje správanie sa žalovanej takej intenzity, ktoré by bolo možné označiť ako hrubé porušenie dobrých mravov zakladajúce právo na vrátenie daru.

Rovnako nebolo preukázané, že by bola žalovaná zakázala ísť žalobcovi na pohreb brata, bolo to iba tvrdenie žalobcu, proti tvrdeniu žalovanej. Svedkovia mali túto informáciu iba sprostredkovanú od žalobcu.

K bezdôvodne podanému trestnému oznámeniu odvolací súd uvádza, že nebolo podané pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania, ako uvádza žalobca, ale pre podozrenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu (čl. 53a), čo vyplynulo zo záznamu OO PZ Michalovce zo dňa 09.01.2021. Rovnako je nesprávny záver žalobcu o tom, že polícia žalobcu ani nevypočula. Z rozhodnutia OÚ Michalovce zo dňa 04.03.2021 výslovne vyplynulo, že na základe vykonaného dokazovania správny orgán mal k dispozícii tvrdenie obvineného (žalobca v tomto konaní), ktorý poprel spáchanie skutkov... (čl. 72). Vyjadrenie žalobcu tak odvolací súd považuje za zavádzajúce. Pokiaľ súd podľa názoru žalobcu „polemizoval“ o oznámení a výsledku tohto oznámenia, vychádzal z rozhodnutia o priestupku, kde správny orgán uviedol, že „v danom prípade išlo o tvrdenie proti tvrdeniu a správny orgán nemal k dispozícii žiaden iný dôkaz, ktorý by usvedčil obvineného zo spáchania skutku“. Z uvedeného rozhodnutia preto vyplýva, že nebolo preukázané vytýkané konanie žalobcu a nie, že sa žalobca tohto konania nedopustil.

Súd prvej inštancie správne prihliadol aj na tú skutočnosť, že medzi stranami sporu v danom čase prebiehalo rozvodové konanie, že vzájomné správanie strán sporu vyplynulo aj z tej skutočnosti, že žalovaná trvala na rozvode manželstva, zatiaľ čo žalobca sa snažil manželstvo zachrániť.

Po zhodnotení vykonaného dokazovania, napadnutého rozhodnutia a odvolacích námietok žalobcu odvolací súd zastáva názor, že v spore nebolo preukázané také správanie sa žalovanej, ktoré by zakladalo právo darcu domáhať sa vrátenia daru.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol žalobca neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania a vznikla mu povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnej žalovanej. Odvolací súd preto priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).